

VPP „Modernu funkcionālu materiālu mikroelektronikai, nanoelektronikai, fotonikai, biomedicīnai un konstruktīvo kompozītu, kā arī atbilstošo tehnoloģiju izstrāde”

6. projekts

„FUNKCIONĀLO MATERIĀLU/NANOKOMPOZĪTU DIZAINS, TEHNOLOĢIJU IZSTRĀDE UN TO ĪPAŠĪBAS,”

6. projekts „Funkcionālo materiālu/nanokompozītu dizains, tehnoloģiju izstrāde un to īpašības„

SADARBĪBAS PARTNERI

RTU MLĶF Polimērmateriālu
institūts

J. Zicāns

LU Polimēru mehānikas institūts

J. Jansons

RTU MLĶF Tehniskās fizikas
institūts

M. Knite

LU Ķīmijas fakultāte

V. Kaļķis

RTU BF Materiālu un konstrukciju
institūts

A. Čate

PĒTĪJUMU STRUKTŪRA

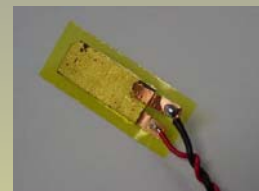
Nanokompozītu
iegūšanas tehnoloģijas
izstrāde

Struktūrīpašības
Stiprības-
deformācijas
īpašības
Sorbīvās īpašības
Elektriskās īpašības

Nanokompozītu
dizains un
modelēšana

Nanokompozītu
pārstrādes
tehnoloģijas
izstrāde

Īpašību
prognozēšana
un modelēšana

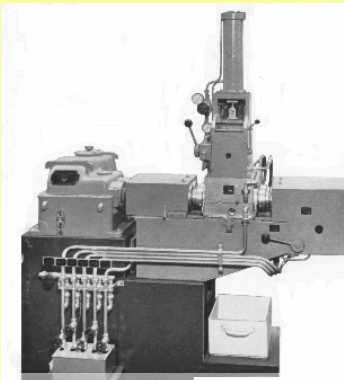
NANOKOMPOZĪTU IEGŪŠANA UN ĪPAŠĪBAS

POLIMĒRA MATRICA

Samaisīšanas metodes

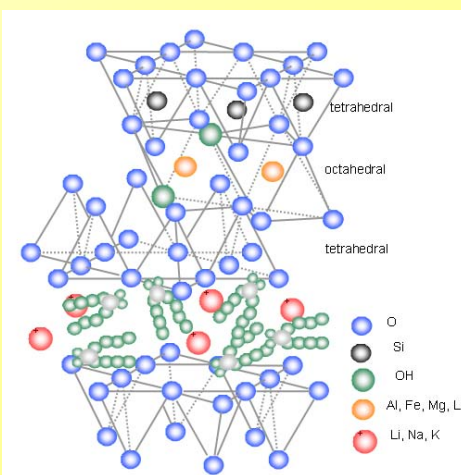
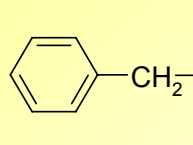
Polipropilēns (PP)	Kompatibilizators (PPgMA)
$\left[\text{H}_2\text{C} - \underset{\text{CH}_3}{\text{CH}} \right]_n$	$\begin{array}{c} \text{O} \quad \text{O} \\ \parallel \quad \parallel \\ \text{C} \quad \text{C} \\ \quad \\ \text{H}_2\text{C} - \text{CH} \\ \quad \\ \left[\text{H}_2\text{C} - \text{C} \right]_n \\ \\ \text{CH}_3 \end{array}$ <p>3 m. % no PP</p>

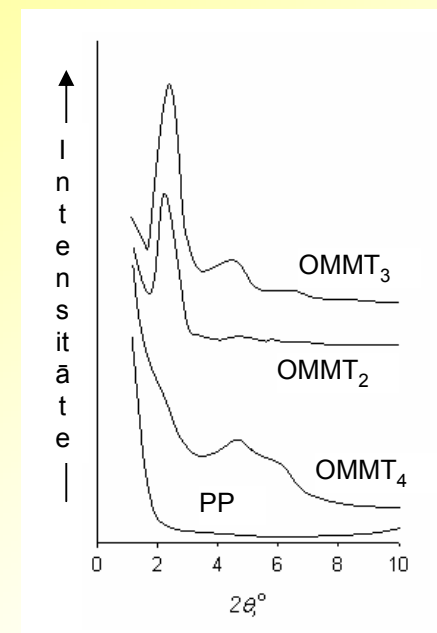
8-zonu divgliemežu ekstrudēris
Haake Rheomex PTW 25/32

Bunbury maisītājs

NEORGANISKĀ PILDVIELA

Montmorillonīta māli (MMT)	Apz.	Org. modifikators	OMMT, mais. ar PP
	$OMMT_2$ <i>D72</i>	$\text{CH}_3(\text{CH}_2)_n - \overset{\text{CH}_3}{\underset{(\text{CH}_2)_n \text{CH}_3}{\text{N}^+}} - \text{CH}_3$ <p>c=37m%</p>	0; 1; 5; 10 m. %
	$OMMT_3$ <i>D67</i>	$\text{CH}_3(\text{CH}_2)_n - \overset{\text{CH}_3}{\underset{(\text{CH}_2)_n \text{CH}_3}{\text{N}^+}} - \text{CH}_3$ <p>c=43 m%</p>	0; 1; 5; 10 m. %
	$OMMT_4$ <i>D43</i>	 <p>c=40 m%</p>	0; 1; 5; 10 m. %

NANOKOMPOZĪTU IEGŪŠANA UN ĪPAŠĪBAS

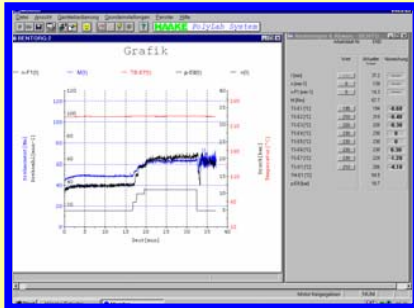
Nolūkā izstrādāt

nanokompozītu optimālākos iegūšanas un pārstrādes kritērijus, ievērojot samaisāmo komponentu kausējuma viskozitāšu vērtības, mērķtiecīgi mainīja

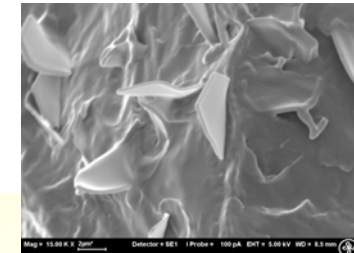
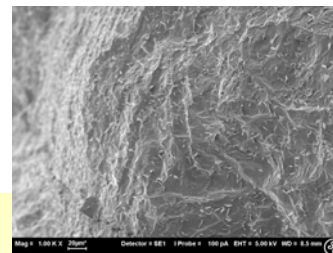
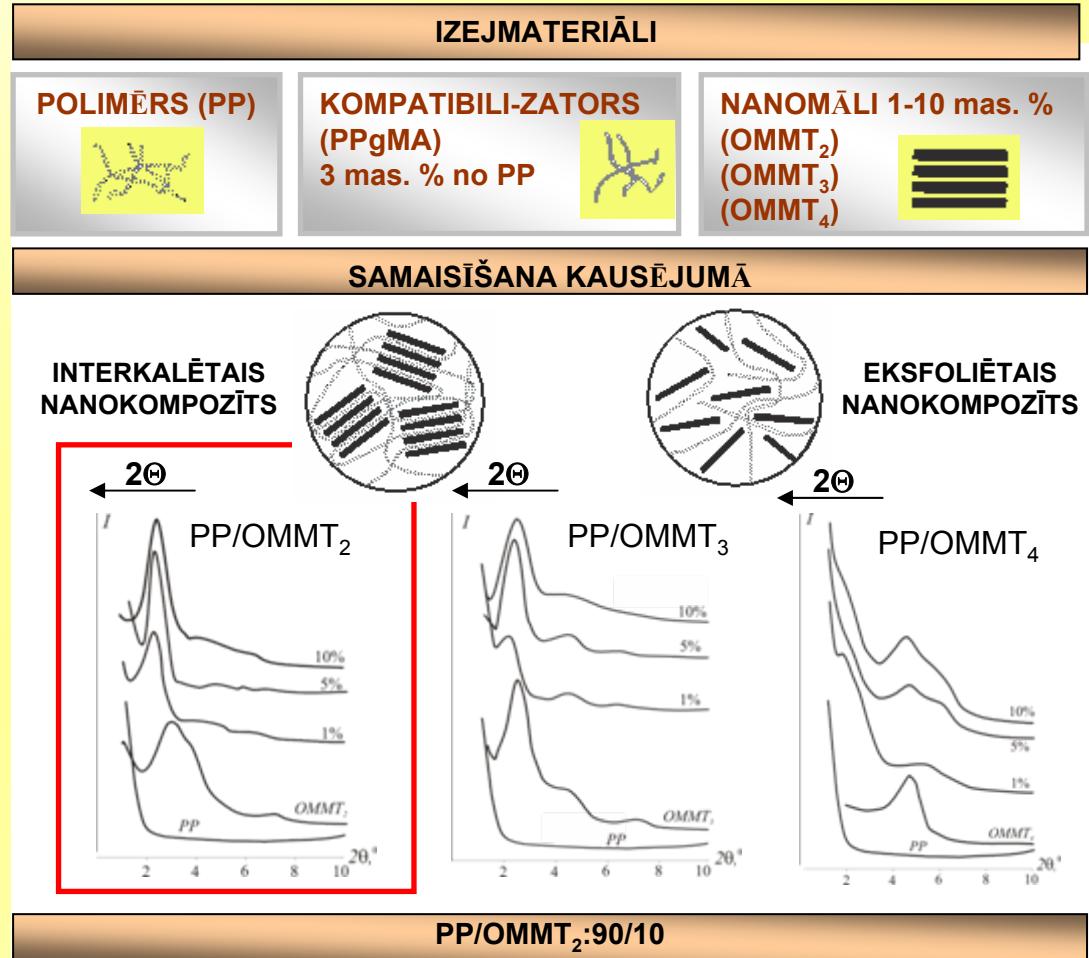
- 1) ekstrūzijas temperatūras sadalījuma profilu (robežās no 160-230°C);
- 2) kā arī ekstrūzijas procesa ātrumu (robežās no 100-200 apgr./min.)

Pierādīts, ka

- samaisīšanas procesā nenotiek būtiska pārstrādājamo kompozīciju viskozitātes maiņa, kas norāda uz ieguves procesa stabilitāti.

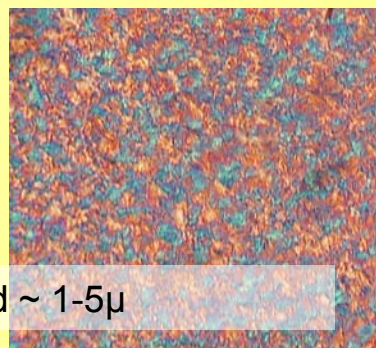
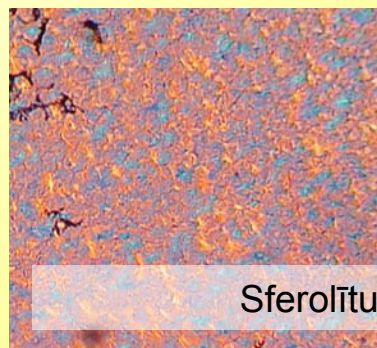
- kompatibilizatora klātbūtne būtiski ietekmē nanokompozīta savietojamību, kas uzlabo nanopildvielas disperģējamību.

NANOKOMPOZĪTU IEGŪŠANA UN ĪPAŠĪBAS

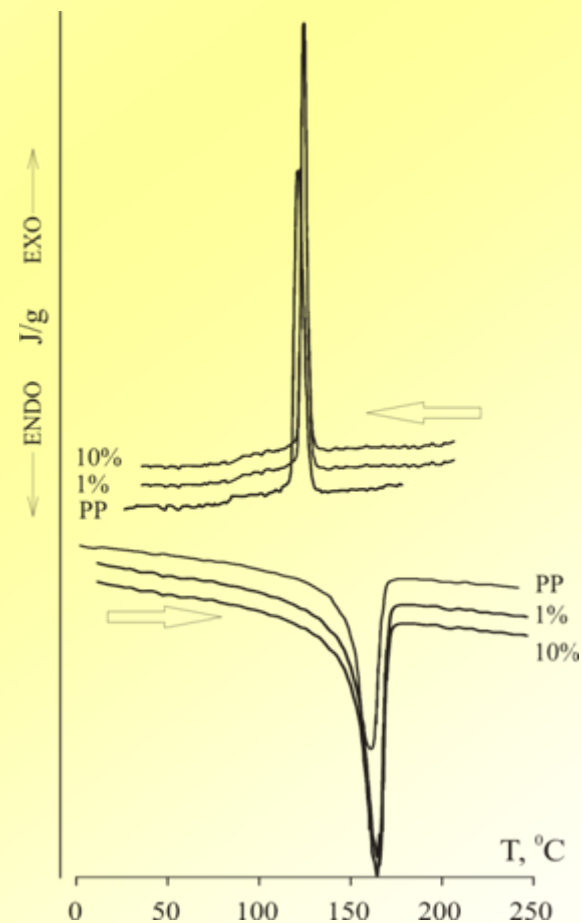
OMMT pildvielas ievadīšana izraisa PP/OMMT nanokompozītu kristāliskuma pakāpes samazināšanos, kas saistīta ar nanomālu ietekmi uz polimēra kristalizāciju,

OMMT saturs palielinās

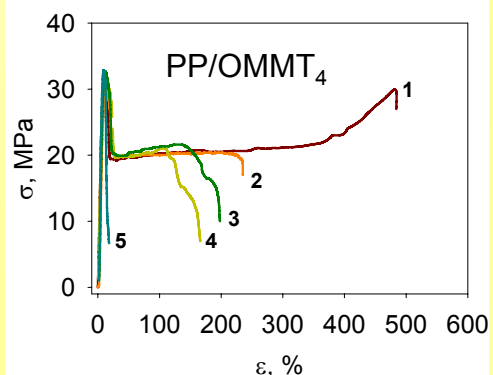
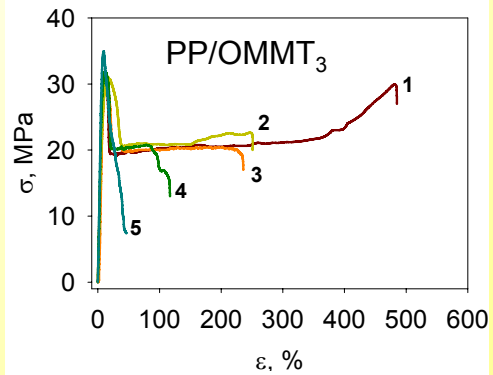
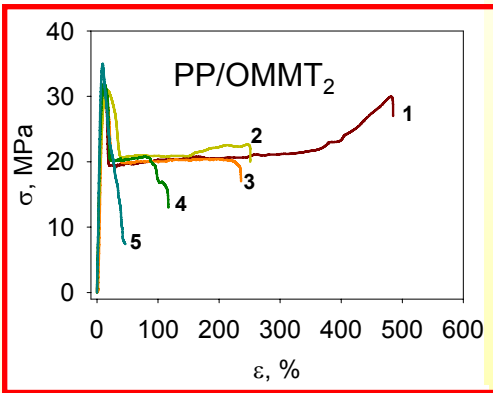
OMMT saturs palielinās

Nanomālu saturs, mas. %	Kristāliskuma pakāpe, %		
	PP/OMMT ₂	PP/OMMT ₃	PP/OMMT ₄
0,0	46,00	46,00	46,00
1,0	41,03	40,87	42,33
5,0	43,45	40,24	41,61
10,0	43,62	41,67	42,00

$C_{OMMT} \uparrow$ | $T_{krist} \uparrow$

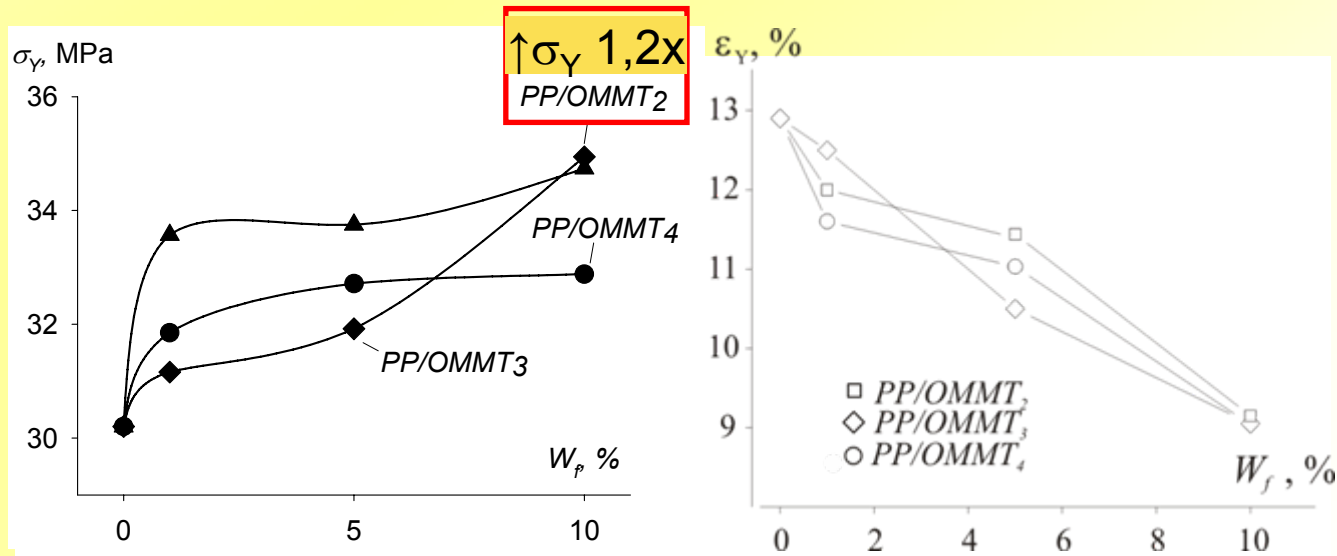
NANOKOMPOZĪTU IEGŪŠANA UN ĪPAŠĪBAS

OMMT ievadīšana būtiski ietekmē arī nanokompozītu stiepes un lieces stiprības-deformācijas rādītājus, kā arī mikrociētību un triecienizturību:

Ievadot 10% OMMT, materiāla tecēšanas robežspriegums paaugstinās 1,2 reizes.

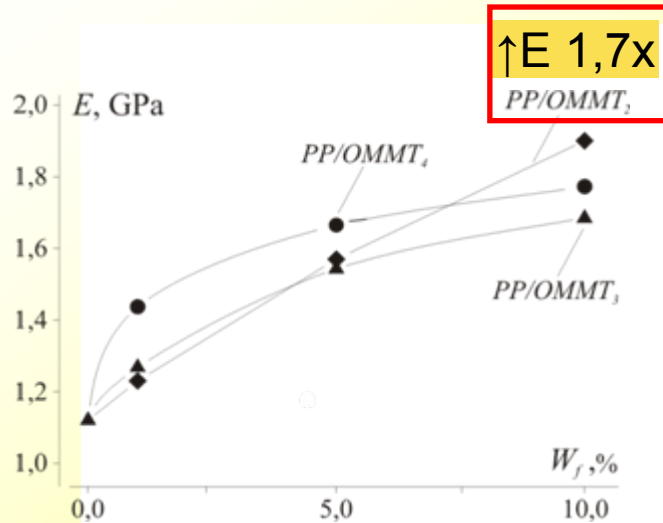
Savukārt PP/OMMT nanokompozītu stiepes tecēšanas pagarinājums pie šādas pildvielas satura samazinās, lai gan mazākā mērā nekā tradicionālos pildītos kompozītos.

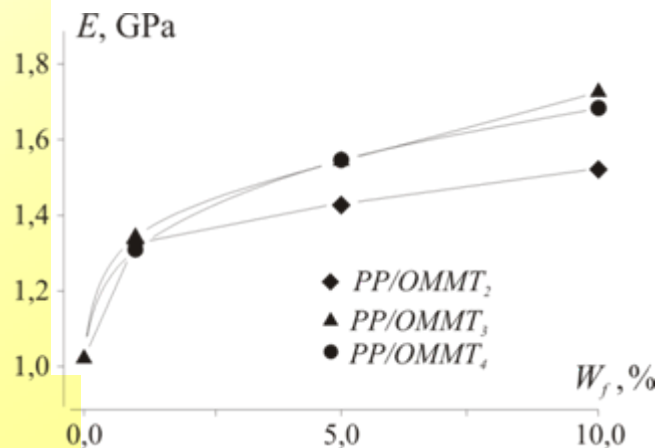
1- PP; 2- PPgMA; 3- PP99/OMMT;
4- PP95/OMMT; 5- PP90/OMMT

PP/OMMT nanokompozītu stiepes tecēšanas stiprība un deformācija

NANOKOMPOZĪTU IEGŪŠANA UN ĪPAŠĪBAS

PP/OMMT nanokompozītu stiepes E

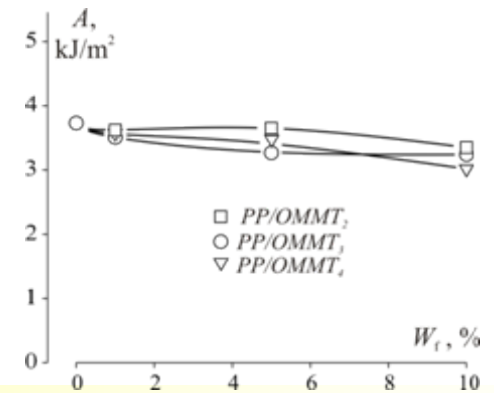
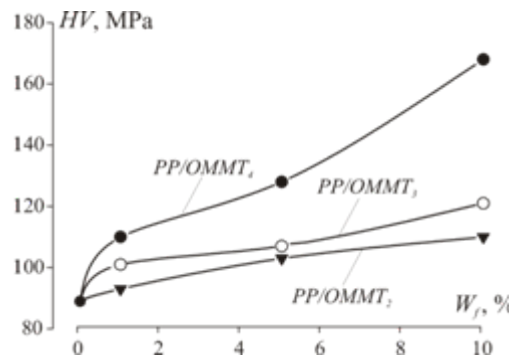

PP/OMMT nanokompozītu lieces E

PP/OMMT nanokompozītu elastības modulis, ievadot 10% OMMT, pieaug 1,7 reizes. Pie šādas pildvielas satura vienlaicīgi paaugstinās materiāla lieces elastības modulis.

OMMT ievadīšana ļauj palielināt arī nanokompozītu mikrociētību un triecienizturību:

Novērots, ka vislabākās īpašības uzrāda ar OMMT₂ modificēts polimēra nanokompozīts

PP/OMMT nanokompozītu mikrociētība un triecienizturība

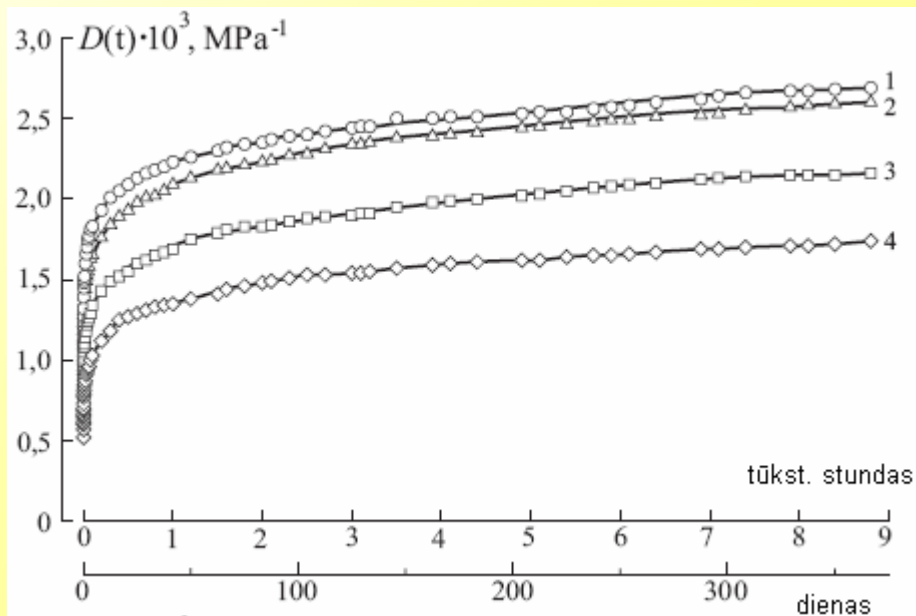

NANOKOMPOZĪTU IEGŪŠANA UN ĪPAŠĪBAS

PP/OMMT₂ pilnā padevība

$$D(t) = \varepsilon(t)\sigma = D_0 + \Delta D(t),$$

D - pilnā padevība; D_0 - elastīgā padevība; ΔD - šļūdes padevība, t - laiks.

1- PP/PPgMA; 2- PP; 3- PP95/OMMT₂5; 4- PP90/OMMT₂10, mas. %.

OMMT ievadīšana ļauj uzlabot arī PP nanokompozīta šļūdes izturību,

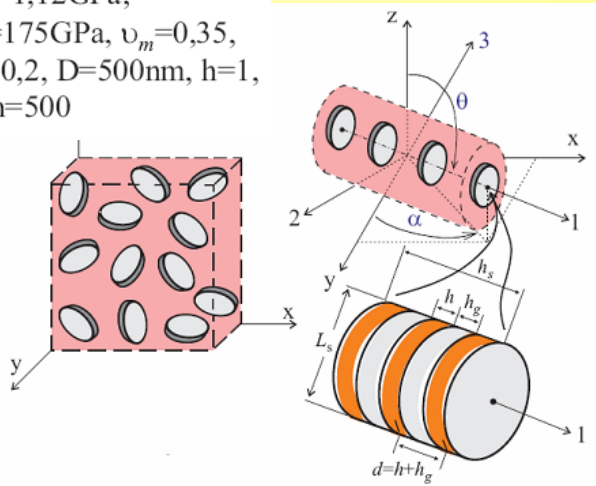
Pēc šļūdes eksperimenta kurš veikts viena gada laikā noteikts, ka nanokompozīta pilnā padevība D ir vairāk nekā pusotras reizes (1,6 x) mazāka kā izejas polimēram.

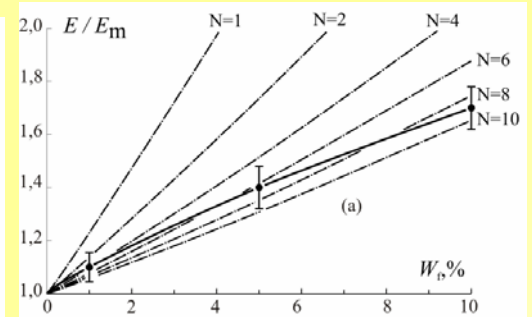
PP/OMMT NANOKOMPOZĪTU IEGŪŠANA UN ĪPAŠĪBAS

Izstrādāts elastības konstanšu prognozēšanas modelis ortotropiskam kompozītam

$E_m = 1,12 \text{ GPa}$;
 $E_f = 175 \text{ GPa}$, $\nu_m = 0,35$,
 $\nu_f = 0,2$, $D = 500 \text{ nm}$, $h = 1$,
 $D/h = 500$

$$C_{\alpha\beta\gamma\delta} = \int_0^\pi \int_0^\pi C_{ijkl}^* l_{i\alpha} l_{j\beta} l_{k\gamma} l_{l\delta} f(\theta, \varphi) \sin \theta d\theta d\varphi$$

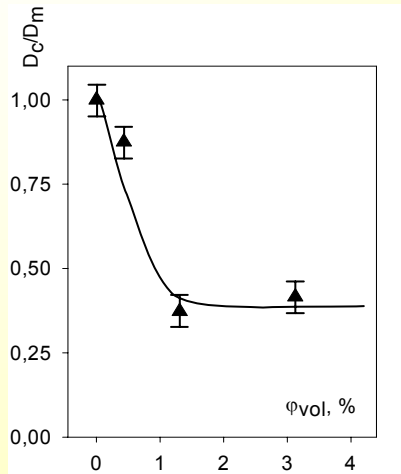

Punkti – eksperimentālo moduļu vērtību E un E_m attiecība; līnijas – aprēķinātās vērtības pie dažādiem N daudzumiem slāņainās pakešu daļiņās

Nanokompozītu *PP/OMMT* analīzes rezultāti atbilstoši struktūras modelim rāda, ka **elastības moduļa eksperimentālās vērtības atbilst aprēķinātajām**, ja pieņem, ka līdz ar *OMMT* satura palielināšanos no 1 līdz 10 masas % **elementāro slāņu skaits N interkalētās *OMMT* daļiņās palielinās no 4, ja $W_f = 1\%$, līdz 9, ja $W_f = 10\%$.**

NANOKOMPOZĪTU IEGŪŠANA UN ĪPAŠĪBAS

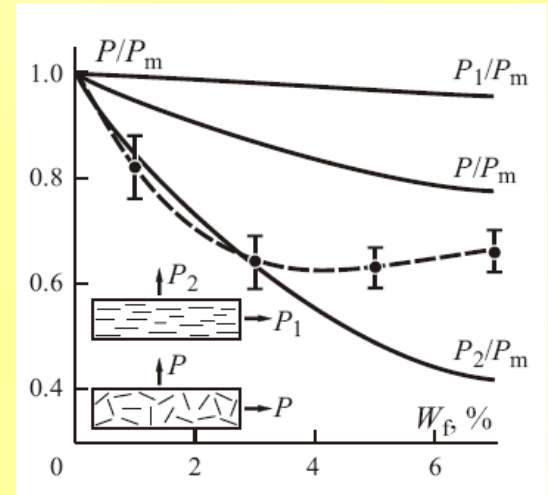
H₂O tvaiku difūzija un caurlaidība

$$P = 1/3(2P_1 + P_2)$$

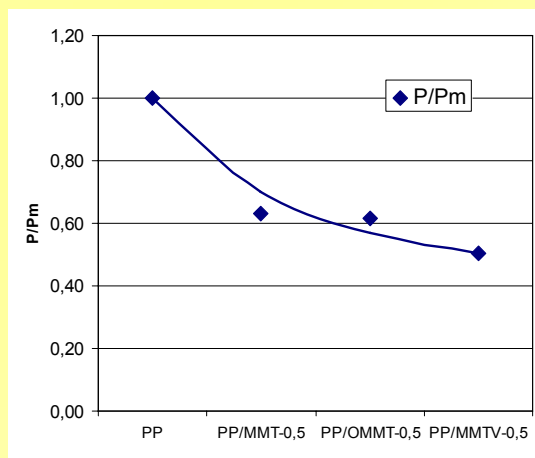
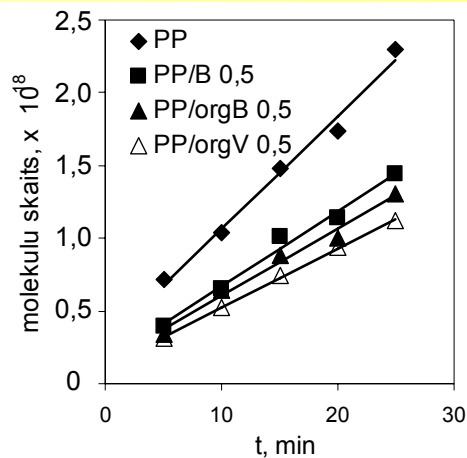
P - kompozīta caurlaidība; P_m - matricas polimēra caurlaidība; P_1 - caurlaidība paralēli daļiņu orientācijas virzienam; P_2 - caurlaidība perpendikulāri daļiņu orientācijas virzienam;

Ūdens tvaiku relatīvā difūzija atkarībā no OMMT satura nanokompozītā.

Ūdens tvaiku relatīvā caurlaidība atkarībā no OMMT satura nanokompozītā: punkti – eksperimentālie dati; līnijas – aprēķina dati

H₂ caurlaidība

- Mālu nanodaļiņu ievadīšanas rezultātā uzlabojas nanokompozītu barjēras īpašības – samazinās difūzijas un caurlaidības koeficienti;

- Nanokompozītu barjēras īpašību prognozēšanai piemērots no struktūras atkarīgs matemātisks modelis

- iegūtie eksperimentālie dati labi sakrīt ar teorētiskajiem

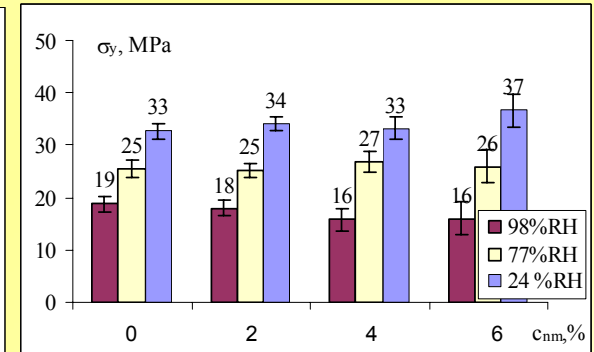
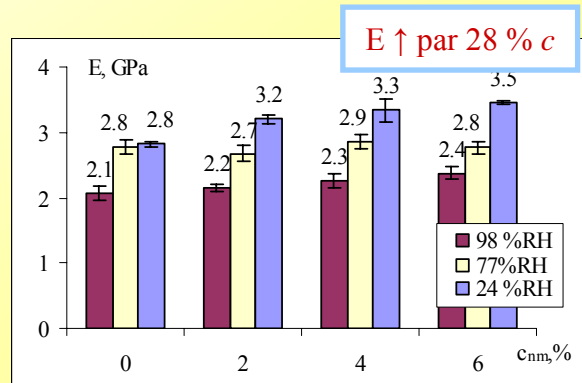
EPOKSĪDA SVEĶU-ORGANISKI MODIFICĒTU MĀLU NANOKOMPOZĪTU SORBTĪVĀS UN STIPRĪBAS-DEFORMĀCIJAS ĪPAŠĪBAS

- Veikti pētījumi par epoksīda sveķu-mālu nanokompozītu stiprības-deformācijas īpašībām

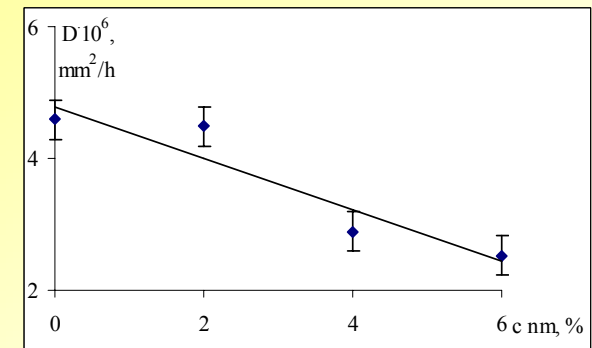
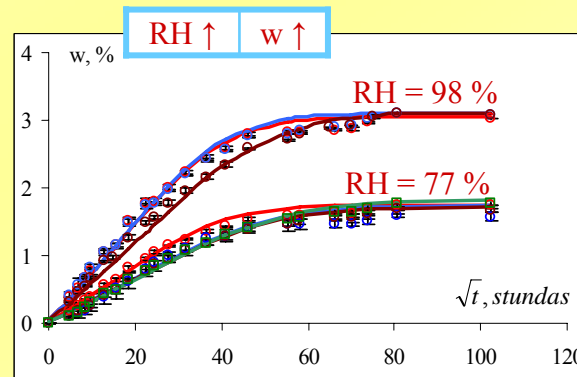
Eksperimentāli pierādīts, ka palielinoties nanomālu saturam kompozītā neatkarīgi no mitruma satura pieaug to elastības modulis un stiprība;

- Veikti pētījumi par epoksīdu sveķu-mālu nanokompozītu mitruma sorbciju atmosfērās ar dažādu relatīvo mitruma saturu (RH=24; 77; 98%).

Konstatēts, ka nanokompozītu difūzijas koeficients samazinās neatkarīgi no mitruma satura

Epoksīda sveķu-mālu nanokompozītu stiepes īpašības

Epoksīda-sveķu-mālu nanokompozītu sorbcijas īpašības

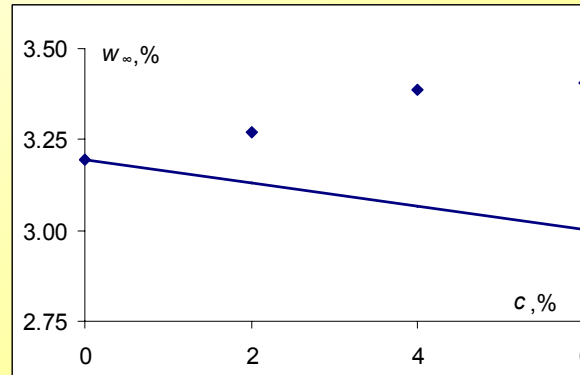

EPOKSĪDA SVEĶU-ORGANISKI MODIFICĒTU MĀLU NANOKOMPOZĪTU SORBTĪVĀS UN STIPRĪBAS-DEFORMĀCIJAS ĪPAŠĪBAS

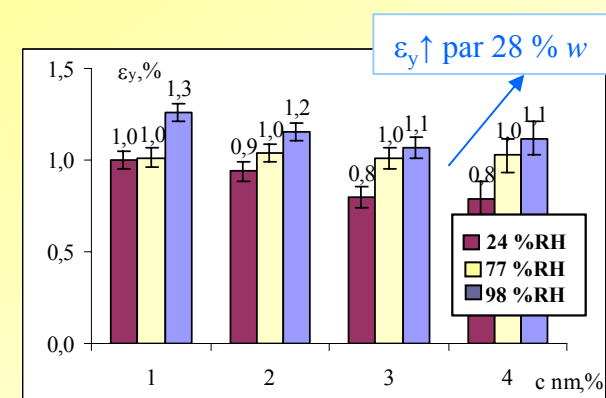
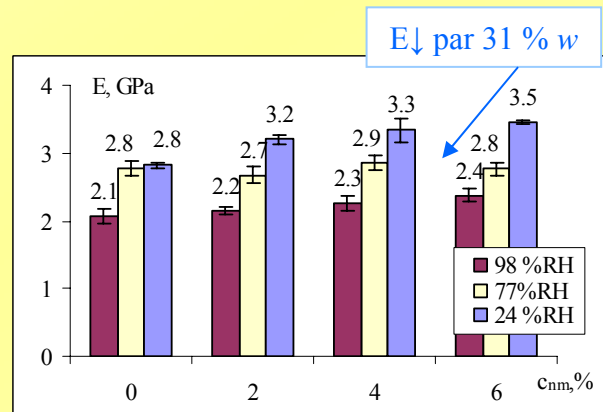
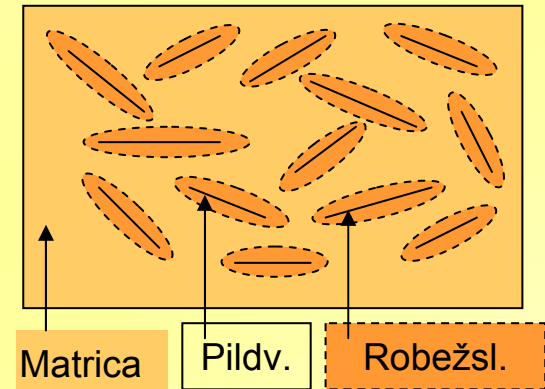
Vienlaicīgi konstatēts, ka sorbētais ūdens daudzums pieaug, palielinoties nanomālu saturam (lielāks par aditīvo);

Robežslānī veidojas irdenāka struktūra, kurā uzkrājas sorbētais ūdens,

Rezultātā, palielinoties mitruma saturam, samazinās nanokompozītu elastības modulis un stiprība, bet pieaug sagraušanas relatīvais pagarinājums: mitrums atstāj ievērojamu plastificējošu ietekmi uz pētāmo kompozītu īpašībām

◆ Eksperimentālie punkti — Maisījuma likums

Epoksīda sveķu-mālu nanokompozītu stiepes īpašības

ELASTOMĒRA-OGLEKĻA NANOCAURULĪŠU KOMPOZĪTA IEGŪŠANA UN ĪPAŠĪBAS

Lai veiktu plānotos eksperimentus sensormateriālu izveidē tika

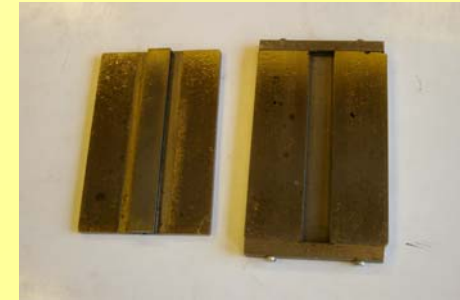
- izstrādāta EONK plānu paraugu izgatavošanas tehnoloģija, izmantojot specifisku vulkanizāta sagatavošanas procedūru, kā arī īpaši konstruētu presformu.

- izstrādāta šķīduma iegūšanas tehnoloģija elastomēra – oglekļa nanocaurulīšu kompozītam (EONCK) (plēvītes, sastāva tabula,)

- izgatavoti un agresīvās vidēs aprobeiti divu veidu elektrodi:

- pie kompozīta plāksnītes mehāniski piespiesti vara folijas elektrodi, kuri no visām pusēm tika pārklāti ar speciālu adhezīvu, lai aizsargātu elektrodu un kompozītu savienojuma vietas no organisko šķīdinātāju tvaiku ietekmes;

- pie kompozīta plāksnītes noteiktās vietās paraugu izgatavošanas laikā pievulkanizēti misiņa elektrodi.

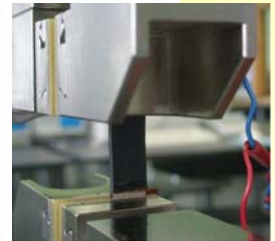
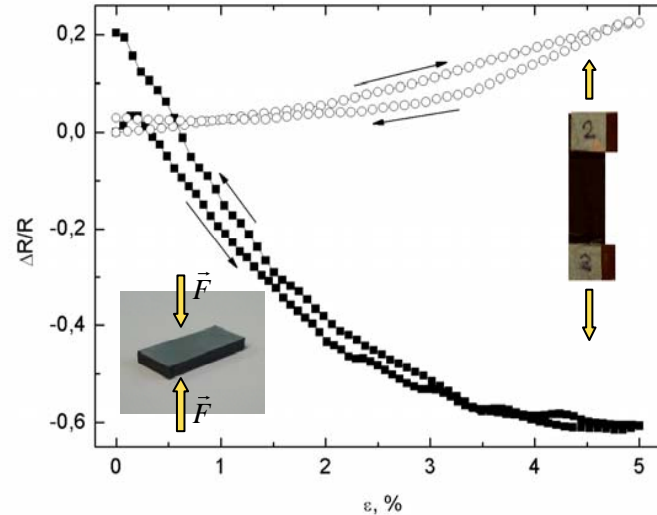
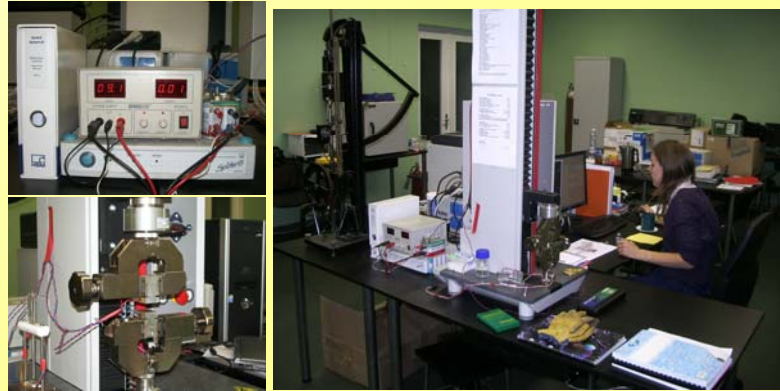
Matrica -poliizoprēns	“Thick Pale Creppe”
Pildviela – daudzsienu oglekļa nanocaurulītes	“Aldrich 636835”
Vulkanizācijas aģentu sistēma	

ELASTOMĒRA-OGLEKĻA NANOCAURULIŠU KOMPOZĪTA IEGŪŠANA UN ĪPAŠĪBAS

Lai īstenotu sekmīgus pētījumus sensormateriālu izveidē tika izveidots **modificēts un datorizēts mēriekārtu komplekss polimēru materiālu mehānisko un elektrisko parametru mērīšanai**, šim nolūkam

- iegādāta HBM Spider universālā datu vizualizācijas un saglabāšanas interfeisa iekārta, kas paredzēta Zwick/Roell Z2.5 universālās materiālu mehānisko īpašību testēšanas iekārtas saslēgšanai ar elektrisko parametru mērīšanas mērierīcēm;
- iegādāts HQ stabilizētu sprieguma avots;
- **izstrādātas datorprogrammas mēriekārtu kompleksai vadībai.**

ELASTOMĒRA-OGLEKĻA NANOCAURULĪŠU KOMPOZĪTA IEGŪŠANA UN ĪPAŠĪBAS

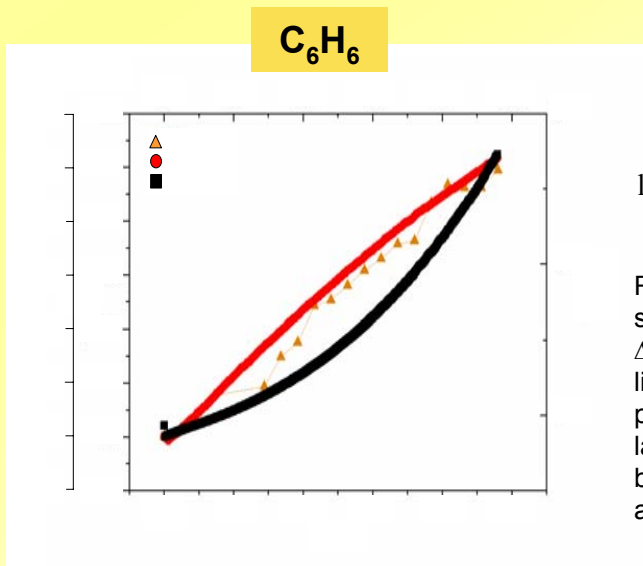
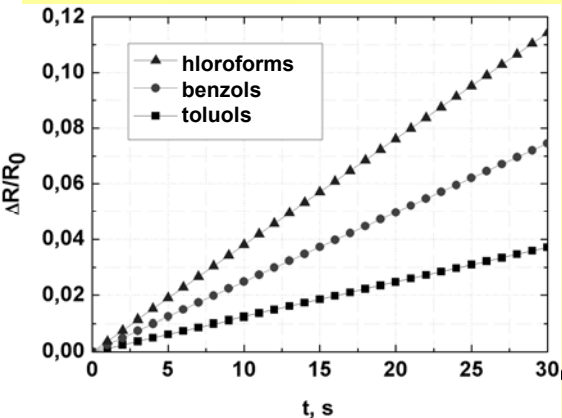
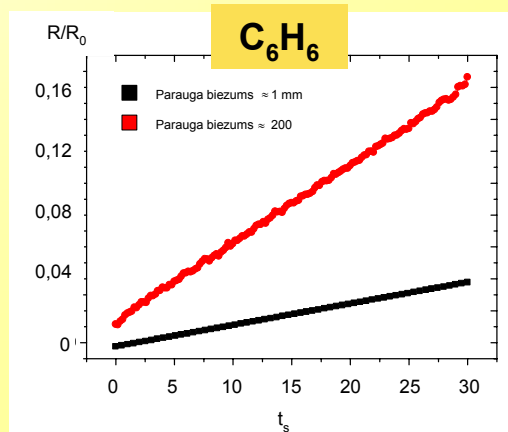
Izmantojot izstrādātās tehnoloģijas tika izgatavoti EONCK paraugi un tika konstatēts, ka

- samazinot nanokompozīta paraugu biezumu no līdz $\sim 200 \mu$ organisko šķīdinātāju tvaiku sensorefekta jutība pieaug gandrīz 7 reizes.

- vislielākā materiāla jutība uz organisko šķīdinātāju tvaiku klātbūtni ir paraugiem ar 15 masas daļām oglekļa nanocaurulīšu pulvera pildvielas.

- kompozīts spēj „atšķirt” vismaz trīs šķīdinātāju – hloroforma, benzola un toluola – tvaikus.

Izstrādāts **teorētisks modelis**, kas pamatojas uz poliizoprēna un oglekļa nanostrukturētu daļiņu kompozītu paraugu izmēru, masas un elektriskās pretestības maiņas (organiskā šķīdinātāju piesātinātu tvaiku ietekmē) sinhronizētiem mērījumiem

$$\ln R = \ln R_0 + \ln \left(1 + \frac{\Delta l}{l_0} \right) + A_0 \left(\frac{\Delta l}{l_0} \right)$$

R; R_0 – kompozīta tekošā un sākuma elektriskā pretestība, l_0 , Δl – kompozīta sākuma izmēri un lineāro izmēru izmaiņa, A_0 – parametrs, kas ir atkarīgs no lādiņnesēju potenciālās enerģijas barjeras sākotnējā platuma un augstuma.

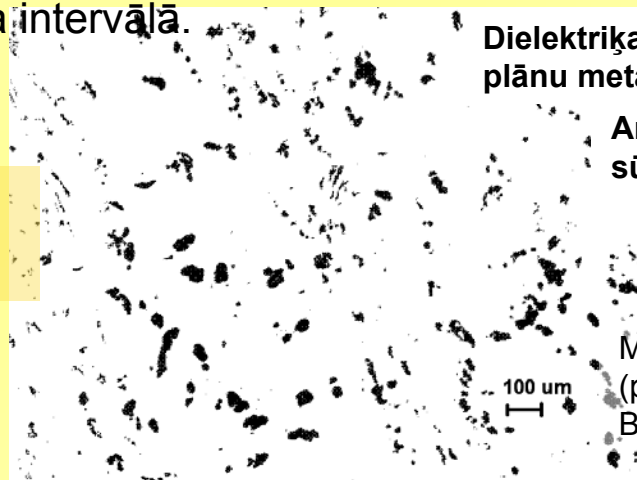

ELASTOMĒRA-OGLEKĻA NANOCAURULIŠU KOMPOZĪTA IEGŪŠANA UN ĪPAŠĪBAS

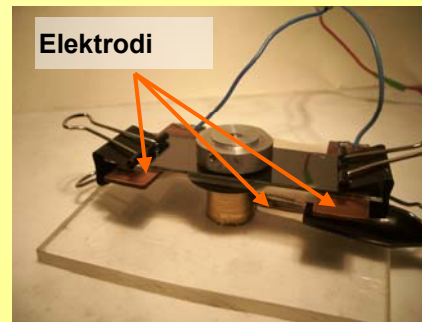
Izstrādāta elektroerozigrāfijas metode un iekārta, kura ļauj novērtēt elektrovadošo kanālus klātesamību un to sadalījuma blīvumu materiālā/nanokompozītā, fiksējot to uz dielektriska plates.

Ar elektroerozigrāfijas paņēmieni pētīts oglekļa nanodaļiņu sadalījums EONK dažādā kompozītu sastāva intervālā.

Elektrovadošo nanodaļiņu caurejošo kanālu šķēsgriezumu attēls

Elektroerozigrāfa mēršūna

Dielektriska plāksne ar plānu metāla kārtu

Ar elektrolītu piesūcināts papīrs

Elektrods

Pētāmais paraugs

Melnie abgabali - paraugam caurejošo (perkolējošo) elektrovadošo oglekļa kanāli.
Baltie abgabali – poliizoprēna matrica.

Par elektroerozigrāfijas metodes un iekārtas izgudrojumu elektrovadošo kanālu pierādīšanai materiālā **LR Patentu Valdē** iesniegts izgudrojuma apraksts.

DAŽĀDU SVĀRSTĪBU SLĀPĒŠANA, IZMANTOJOT MFC

Noteica aktuātora - makrošķiedru kompozīta (MFC) - spēju slāpēt atsevišķus svārstību veidus dažādiem konstrukcijas materiāliem, tostarp, izotropiem homogēniem materiāliem un anizotropiem heterogēniem materiāliem.

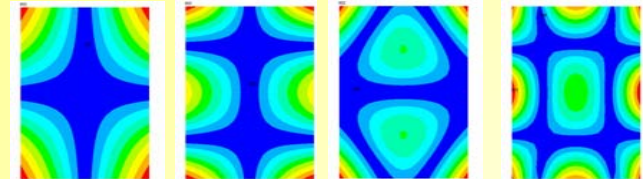
Pārbaudes objekts – konstrukciju materiāla plāksne

Sv. ierosmes avoti:		Sv. slāpētājs:
ģenerators;	triecienāmurs.	makrošķiedru kompozītu (MFC);
		

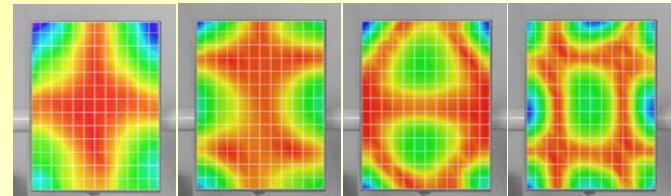
Salīdzinot eksperimentu rezultātus ar skaitliski aprēķinātajiem, kurus ieguva programmā ANSYS ar galīgo elementu metodes palīdzību, **KONSTATĒTS**, ka tie praktiski neatšķiras, kas ļāva konstatēt, ka izstrādātais konstrukcijas kompjūtermodelis ir pareizs.

Modelēšana **ANSYS** programā

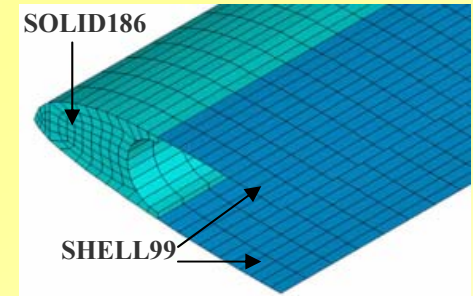
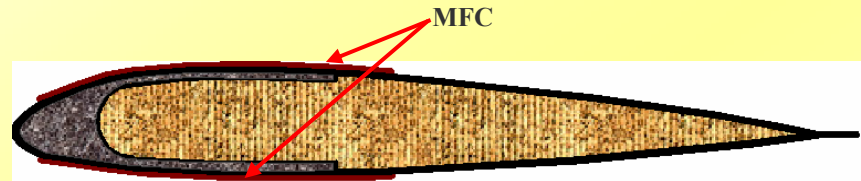

Eksperimentāla modeļa pārbaude ar **Polytec PSV – 400B** vibroiekārtu

DAŽĀDU SVĀRSTĪBU SLĀPĒŠANA, IZMANTOJOT MFC

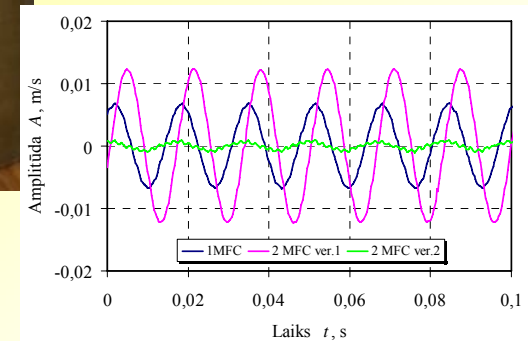
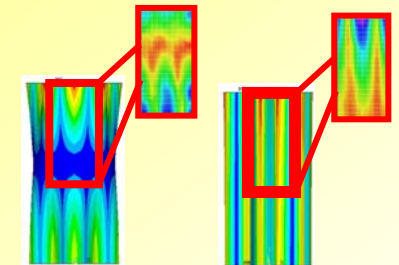
Izstrādāja MFC saturošu reālu sarežģītu konstrukciju matemātiskos modeļus, kas modelē svārstību amplitūdas samazināšanas iespējas rezonanses frekvenču apgabalā.

ANSYS programmas galīgo elementu tipi: SHELL99, SOLID46, SOLID186, SOLSH190 un SHELL281

Reāla izstrādājuma prototips – ar uztīšanas paņēmienu izgatavota cilindriskas formas stikla šķiedras-nepiesātināto poliestersveķu caurule (SIA «VALMIERA-ANDREN»).

Veicot eksperimentus saskaņā ar aprēķinos iegūtiem datiem izdevās pilnīgi slāpēt atsevišķas svārstību formas, kas ļāva secināt, ka izstrādātā metodika ir piemērota arī reālu izstrādājumu svārstību slāpēšanai.

Publikācijas SCI zinātniskajos izdevumos

1. **Максимов Р. Д., Гайдуков С., Калнинь М., Зицанс Я., Плуме Э.** Механические свойства и влагопроницаемость полимерного нанокompозита на основе глины // Пластические массы. – 2007. - № 2. – С. 40-44.
2. **Glaskova, T., Aniskevich, A., Jansons, Yu.,** ‘Organoclay-Epoxy Nanocomposite: Properties Modeling Including Interphase Layer’, Composites Science and Technology. Submitted
3. **M.Knite, I.Klemenok, G.Shakale, V.Teteris, J.Zicans,** Polyisoprene-carbon nano-composites for application in multifunctional sensors, Journal of Alloys and Compounds, 2007, V434-435, 850-853.
4. **M.Knite, V.Tupureina, A.Fuith, J.Zavickis, V.Teteris,** Polyisoprene – multi-wall carbon nanotube composites for sensing strain, Materials Science & Engineering C, 2007, V27, 1125-1128.
5. **M.Knite, K.Ozols, G.Shakale, V.Teteris,** Polyisoprene and high structure carbon nanoparticle composite for sensing organic solvent vapours, Sensors and Actuators B Chemical, 2007, V126, 209-213 (<http://www.sciencedirect.com/science>)
6. **M.Knite, G.Shakale, I.Klemenoks, K.Ozols and V.Teteris,** Investigation of mevhanism of organic solvent vapours sensing effect in polyisoprene-high structure carbon black composite, European Journal of Physics, iesniegts publicēšanai, 6 lpp.

6. projekts:

RTU

LU

Publikācijas citos zinātniskajos izdevumos

7. **Gaidukov S., Maksimov R. D., Zicans J., Kalnins M.** Investigation of mechanical and barrier properties of acrylic copolymer / organically modified montmorillonite nanocomposites // Materiālzinātne un lietišķā ķīmija = Material Science and Applied Chemistry / Rīgas Tehniskās universitātes zinātniskie raksti = Scientific Proceedings of Riga Technical University; sēr. 1. – Rīga: RTU, 2007. – 14. sēj., 69-75. lpp.
8. **M.Knīte, I.Klemenoks, G.Shakale, V.Teteris,** Chemical sensing properties of bulk nanostructured elastomer-carbon composite, Acta Metallurgica Slovaca, 2007, V13, 196-200
9. **Kovalovs A., Barkanov E., Gluhihs S.** 2007. Active Control of Lightweight Composite Structures. Scientific Proceedings of Riga Technical University, ser 1, issue 14, 2007, 39-47.
10. **Kovalovs A., Barkanov E., Gluhihs S.** 2007 Active Twist of Model Rotor Blades with D-spar Design. TRANSPORT, Vol XXII , Nr 1, 2007, 38-44.
11. **Kovalovs A., Barkanov E., Gluhihs S.** 2007. Active control of structures using Macro-Fiber Composite (MFC). Journal of Physics: Conference Series (in press).
12. **Kovalovs A., Barkanov E. Gluhihs S.** 2007. Numerical optimization of helicopter rotor blade design for active twist control. AVIATION, Vol XI , Nr 3, 2007, 3-9.
13. **Kovalovs A. Barkanov E. Gluhihs S.** 2007. Comparative study of optimal active twists for helicopter rotor blades with C and D-spars. European Rotorcraft Forum; Proceedings of 33rd European Rotorcraft Forum, (33rd ERF), Kazan, 11-13 September 2007. CD-ed.: 11 pages.

	doktorandi
	studenti

6. projekts:

RTU

LU

Publikācijas starptautisku konferenču materiālos

1. **N. Lilichenko, V. Tupureina, J. Zicans, T. Ivanova, Z. Roja.** Starch based biocomposites with nanofiller: preparation and stress-strain properties. Abstracts of the *Baltic Polymer Symposium 2007*, September 19.-21., 2007, Druskininkai, Lithuania, p. 43.
2. **A. Shutka, R. Merijs Meri, M. Kalnins, V. Kalkis.** Stress-strain and calorimetric properties of elastomer toughened polycarbonate composites and nanocomposites. Abstracts of the *Baltic Polymer Symposium 2007*, September 19.-21., 2007, Druskininkai, Lithuania, p. 44.
3. **I. Elksnite, R. Merijs Meri, V. Kalkis, Z. Roja** Development and characterization of novel LCP composites. Abstracts of the 4th International Conference *SDSMS'04*, September 11.-13., 2007, Palanga, Lithuania, p. 20.-22.
4. **Gaidukov S., Maksimov R. D., Zicans J., Kalnins M.** Structure and mechanical properties of melt intercalated polypropylene-organomontmorillonite nanocomposites // Intern. Conf. *Functional Fillers for Advanced Applications – EUROFILLERS-2007*, Zalakaros, Hungary, August 26-30, 2007: Abstract Book. – P. 68.
5. **Zicans J., Maksimov R., Kalnins M., Gaidukov S., Plume E.** Polypropylene/ layered silicate nanocomposite: preparation, testing, and properties // Intern. Baltic Sea Region Conf. *Functional materials and nanotechnologies – 2007*, Riga, April 2-4, 2007. Book of Abstracts. – P. 92.
6. **Зицанс Я., Максимов Р., Гайдуков С., Мерий Мери Р., Калькис В.** Свойства нанокомпозиата, содержащего полипропилен и модифицированную глину // Материалы 27-ой междунар. конф. *Композиционные материалы в промышленности*, Ялта, Крым. 28 мая – 1 июня 2007. – С. 373-374.
7. **Анискевич А. Н., Гласкова Т. И.,** Деформативность эпоксидного композита наполненного наночастицами глины, *Композиционные материалы в промышленности (Славполиком)*, 28 мая –1 июня 2007 г., г. Ялта, Крым, с. 372.
8. **Glaskova, T., Aniskevich, A., Jansons, Yu.,** Organoclay-Epoxy Nanocomposite: Properties Modeling Including Interphase Layer, *International Conference on Structural Analysis of Advanced Material ICSAM-2007, Book of Abstracts*, September 2-6, 2007, Patras, Greece, p. 42.
9. **J.Zavickis, M.Knite, V.Tupureina, V.Teteris, S.Zike,** Processing of polyisoprene-nanostructured carbon black composite cells for pressure sensors, *Abstracts of International Baltic Sea Region conference “Functional materials and nanotechnologies 2007”*, Riga, Latvia, 2-4 April 2007, p. 95

	doktorandi
	studenti

6. projekts:

RTU

LU

Publikācijas starptautisku konferenču materiālos

10. **G.Shakale, M.Knite, I.Klemenoks, K.Ozols, V.Teteris**, Investigation of mechanism of organic solvent vapors sensing effect in polyisoprene-high structured carbon nanoparticles composite, *Abstracts of International Baltic Sea Region conference "Functional materials and nanotechnologies 2007"*, Riga, Latvia, 2-4 April 2007, p. 94
11. **M.Knite, V.Tupureina, D.Erts, G.Krexner, A.Hill, V.Bouvtun**, Elastomer nanostructured carbon composites for mechanical and chemical sensing, *Abstracts of Nanotech Northern Europe 2007*, Helsinki, Finland, 27-29 March 2007, p.93
12. **K.Ozols, V.Tupureina, I.Klemenoks, M.Knite**, Research of polyisoprene – multi – wall carbon nanotybe composite as an organic solvent vapours sensor control, *Abstracts of the E-MRS 2007 Spring Meeting*, Strasbourg, France – May 28th to June 1st, 2007, Symposium L , L/P –111.
13. **J. Zavickis, A. Fuith, M. Knite, and V. Tupureina**, Elastomer – Carbon Nanotube Composites as Novel Materials for Pressure Sensing, *Abstract book of International Conference on Materials for Advanced Technologies 2007 (ICMAT 2007)*, Singapore, 1 - 6 July 2007, p. 73
14. **M.Knite, K.Ozols, J.Zavickis, I.Klemenok, V.Tupureina**, Elastomer – carbon nanotubes composites as multifunctional sensing materials, *Abstracts of the 2nd International Conference on Surfaces, Coatings and Nanostructured Materials (NanoSMat 2007)*, Alvor, Algarve, Portugal, July 9-11 2007, p.43
15. **S.Allmann, G.Krexner, M.Prem, M.Knite, J.Zavickis, and A.Len**, Investigation of tensile strain sensing effect in polyisoprene – carbon nanocomposites by mean of small angle neutron scattering method, *Abstracts of the 2nd International Conference on Surfaces, Coatings and Nanostructured Materials (NanoSMat 2007)*, Alvor, Algarve, Portugal, July 9-11 2007, p.146-147
16. **Kovalovs A., Barkanov E., Gluhihs S.** 2007. Active control of structures using Macro-Fiber Composite (MFC). *3rd Latvian conference Functional materiāls and nanotechnologies, FM&NT-2007, Riga, Latvia, April 2-4, 2007.*
17. **Kovalovs A., Barkanov E. Gluhihs S.** 2007. Numerical optimization of helicopter rotor blade design for active twist control. *International Conference AVIATION-2007, Vilnius, Lithuania, April 18, 2007*
18. **Kovalov A. Barkanov E. Gluhih S.** 2007. Comparative study of optimal active twists for helicopter rotor blades with C and D-spars. European Rotorcraft Forum, 33rd ERF, Kazan, Russia , 11-13 September, 2007
19. **Kovalovs A. Barkanov E. Gluhihs S.** 2007. Active twist performance for optimal design of helicopter rotor blade with D-spar. 4th International Conference Strength, Durability and Stability of Materials and Structures, SDSMS – 2007, Palanga, Lithuania , 11-13 September, 2007, p. 28.

	doktorandi
	studenti

6. projekts: RTU

LU

SUMMĀRIE 6. PROJEKTA REZULTATIVITĀTES INDIKATORI

Kopējais publikāciju skaits SCI zinātniskajos izdevumos	6
t.sk. ar STUDENTU un DOKTORANTU piedalīšanos	6
Kopējais publikāciju skaits cit os zinātniskajos izdevumos	7
t.sk. ar STUDENTU un DOKTORANTU piedalīšanos	7
Kopējais starptautiskās konferencēs prezentēto referātu skaits	19
t.sk. ar STUDENTU un DOKTORANTU piedalīšanos	17
Intelektuālie īpašumtiesību dokumenti (patenti)	RTU Patentu daļā iesniegts izgudrojuma pieteikums
Promocijas darbi	2008. gada I kvartālā tiks aizstāvēta doktora disertācija

RTU

LU

**PALDIES PAR
SADARBĪBU!**